

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»**

БЕРИСЛАВСЬКА ОКСАНА МИХАЙЛІВНА

УДК 342.922

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС
МІНІСТЕРСТВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

**Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук**

Київ – 2017

Дисертацією є рукопис

Робота виконана в Науково-дослідному інституті публічного права

Науковий керівник

доктор юридичних наук, доцент

Коропатнік Ігор Михайлович

Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
професор кафедри правового забезпечення військового факультету фінансів і права

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, доцент

Дрозд Олексій Юрійович,

Національна академія внутрішніх справ,

доцент кафедри адміністративної діяльності

кандидат юридичних наук,

Тронько Ольга Володимирівна,

Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України,

старший науковий співробітник відділу з вивчення проблем протидії організованій злочинності у сфері державної безпеки

Захист відбудеться «28» серпня 2017 р. о 12⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.139.01 у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» за адресою: 03115, м. Київ, вул. Львівська, 23

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» за адресою: 03115, м. Київ, вул. Львівська, 23

Автореферат розісланий «25» липня 2017 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

І. Г. Орловська

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Наприкінці 90-х років минулого століття розпочався процес значних трансформацій усіх сфер суспільного життя, викликаний бурхливим розвитком інформаційних технологій, який відображав загальну тенденцію інформаційної еволюції цивілізації. Сприйняття інформації, як ресурсу розвитку, що не має географічно-просторових меж обумовило зміни у всіх сферах сучасного суспільства, які характеризуються як зміни планетарного масштабу.

Створення глобального інформаційного простору призвело до збільшення ролі інформації і знань в усіх сферах суспільного життя, який одночасно виступає засобом комунікації людей та забезпечує їх доступ до світових інформаційних ресурсів. До структурних елементів глобального інформаційного простору в якості об'єктів відносяться інформація та знання, а суб'єкти здійснюють інформаційну комунікацію, тобто створюють, поширюють і споживають інформацію та знання. Інформаційний простір є цариною і узагальненим продуктом діяльності різних суб'єктів інформаційної діяльності: органів державної влади, інститутів громадянського суспільства, засобів масової інформації, окремих журналістів, медіа-експертів, представників певних Інтернет-спільнот, окремих людей (а в подальшому штучного інтелекту), при цьому ці суб'єкти постійно перебувають у динамічній взаємодії між собою, особливістю якої є відсутність чіткої ієрархії та структурованості.

Вищезазначені властивості глобального інформаційного простору кидають виклик інформаційному суверенітету держав, що є об'єктивною проблемою в силу його екстериторіальності та «нефізичності», при цьому створюючи цілий спектр можливостей безпосереднього інформаційного впливу на функціонування державних інституцій, а також дестабілізації їх діяльності шляхом застосування різноманітних інформаційних маніпуляцій. Цей напрямок активно досліджується та випробовується державами для вирішення широкого спектру завдань, в тому числі він розглядається як один з перспективних для досягнення військових цілей, що створює неklasичні виклики у сфері національної безпеки.

Як свідчить досвід останніх подій в Україні 2014-2017 років (проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей, ситуація на тимчасово окупованих територіях на сході України) та суспільно-політичних подій в найближчому геополітичному оточенні нашої держави, форми і методи ведення сучасних війн зазнали глибоко трансформаційних змін, які базуються на підвищенні ролі впливу на інформаційний простір держави супротивника та захисті свого.

Одним із важливих завдань в процесах інформатизації суспільства та відповідно посилення інформаційного протистояння між державами, військово-політичними союзами є створення та розвиток національної системи законодавства у відповідності до потреб швидкоплинних та змінюваних суспільно-політичних умов, здатної забезпечити якісне регулювання суспільних відносин у сфері формування та реалізації інформаційно-правової політики, зберігаючи баланс між

захистом національних інтересів і конституційним правом громадян на свободу слова і інформацію.

Для своєчасного та оперативного реагування на дестабілізуючий інформаційний вплив ззовні на українське суспільство в цілому та на окремі його верстви, який був застосований Російською Федерацією, зокрема під час військового протистояння на сході України та при анексії Автономної республіки Крим та застосовується іншими суб'єктами геополітики у процесі формування державності України, було створено Міністерство інформаційної політики України (далі – МІП України).

МІП України є основним суб'єктом формування і реалізації інформаційно-правової політики, що покликана створити законодавчий фундамент у ключових напрямках до яких віднесено: забезпечення інформаційної безпеки; захист і розвиток інформаційного простору України, а також конституційного права громадян на інформацію; відкритість та прозорість держави перед громадянами; формування позитивного міжнародного іміджу України.

Незважаючи на існування політичної волі та стратегічно визначену важливість необхідності регулювання інформаційно-правової політики України, національне законодавство у цій сфері характеризується безсистемністю та превалюванням декларативних норм, що негативно впливає на стан захищеності національних інтересів України та безпосередньо на рівень інформаційного суверенітету держави.

Вибір теми дисертаційного дослідження обумовлено постійними трансформаційними процесами в сфері інформаційно-правової політики України, створенням нового суб'єкту у цій сфері – МІП України, що потребує дослідження його адміністративно-правового статусу з метою визначення його ролі і місця в системі суб'єктів формування і реалізації інформаційно-правової політики та визначення існуючих проблем, що знижують ефективність його діяльності для максимального використання потенціалу адміністративної компетенції МІП України в інтересах розвитку суспільства і держави, інформаційного супроводження діяльності органів державної влади та забезпечення відновлення непорушності кордонів нашої держави, що і зумовлює актуальність теми дисертаційного дослідження.

Зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями. Теоретичну основу роботи склали праці вітчизняних та зарубіжних вчених у галузі адміністративного та інформаційного права, національної безпеки, державного управління тощо.

Теоретичні засади проблематики адміністративно-правового статусу були предметом наукових досліджень В. Авер'янова, Н. Армаш, О. Бандурки, Л. Білої-Тіунової, Ю. Битяка, В. Бевзенка, В. Галуцька, В. Гаращука, І. Голосніченка, Є. Додіна, О. Дрозда, Д. Журавльова, П. Кикоть, С. Ківалова, Т. Коломоєць, В. Колпакова, А. Комзюка, О. Копана, І. Коропатніка, Н. Нижник, В. Олефіра, М. Пихтіна, О. Рябченко, О. Тронько, О. Харитонові, І. Шопіної та інших вчених. Проблеми розбудови державної інформаційної політики та її окремих напрямків висвітлені у роботах таких науковців, як В. Абакумов, І. Арістова, О. Баранов, К. Беляков, В. Брижко, М. Зайцев, В. Залізник, Р. Калюжний, Л. Коваленко, Б. Кормич, М. Кузнецова, В. Ліпкан, Г. Почепцов, М. Савюк, І. Сопілко, С. Топіха,

В. Цимбалюк. Використовуючи міждисциплінарний комплексний підхід, зазначені науковці зверталися до адміністративних аспектів державної інформаційної політики, проте адміністративно-правове становище МІП України не було предметом окремого дослідження, що дозволило авторці здійснити теоретико-правове обґрунтування адміністративно-правового статусу МІП України з урахуванням викликів, з якими має справу наша держава у сфері формування та реалізації інформаційно-правової політики.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Дисертацію виконано відповідно до Стратегії розвитку інформаційного суспільства, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 року №386-р; Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», затвердженої Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015; Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 травня 2015 року №287/2015; Доктрини інформаційної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 25 лютого 2017 року №47/2017 та Плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 року №275-р та плану науково-дослідницької роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0115U005495). Тема дисертації відповідає Пріоритетним напрямкам розвитку правової науки в Україні на 2016-2020 рр.

Мета і завдання дослідження. *Мета* дисертаційного дослідження полягає у тому, щоб на основі комплексного аналізу теоретичних засад, законодавства України, яке регулює питання адміністративно-правового статусу МІП України, визначити місце і роль МІП України в процесі формування та реалізації інформаційно-правової політики держави та запропонувати основні напрямки удосконалення законодавства у цій сфері.

Зазначена мета дослідження зумовила постановку та розв'язання наступних завдань:

- розкрити сутність та зміст інформаційно-правової політики України, як об'єкта адміністративно-правового регулювання;
- проаналізувати нормативно-правове забезпечення формування та реалізації інформаційної політики України;
- виявити особливості інформаційно-правової політики України в сучасних умовах;
- з'ясувати місце і роль МІП України в системі суб'єктів формування та реалізації інформаційної політики України;
- удосконалити понятійний апарат та розкрити структуру адміністративно-правового статусу МІП України;
- розкрити зміст компетенції МІП України та з'ясувати адміністративно-правові процедури її реалізації;
- визначити напрямки запозичення зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання інформаційної політики;

– сформувати пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правового статусу та організації діяльності МІП України.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у процесі визначення адміністративно-правового статусу МІП України.

Предмет дослідження – адміністративно-правовий статус МІП України.

Методи дослідження. Специфіка дослідження діяльності МІП України та його адміністративно-правового статусу зумовила використання загальних та спеціальних методів наукового пізнання. Серед загальних методів були використані: *методи аналізу, синтезу* були використані для виявлення складових елементів інформаційно-правової політики та адміністративно-правового статусу МІП України і формування нових юридичних конструкцій (підрозділи 1.1, 2.1, 2.2, 2.3); використання *діалектичного* методу дозволило дослідити сутність інформаційно-правової політики як правової категорії (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3); метод *дедукції* застосовувався для здійснення аналізу правових явищ від загального до конкретного (підрозділи 1.3, 2.1), метод *індукції* на основі узагальнення окремих правових явищ дав можливість сформулювати нові збірні конструкції (підрозділи 1.1, 2.2, 2.3); *логіко-семантичний* метод було застосовано для удосконалення категоріально-понятійного апарату (підрозділи 1.1, 2.2) тощо. Широко застосовувались спеціальні методи наукового пізнання: *системно-структурний та системно-функціональний* методи було застосовано для дослідження інформаційного законодавства, його класифікації, визначення повноважень МІП України та інших суб'єктів формування та реалізації інформаційно-правової політики (підрозділи 1.2, 2.3); *порівняльно-правовий* метод був застосований для систематизації вітчизняного та зарубіжного законодавства щодо інформаційної політики, визначення характерних рис та особливостей зарубіжних органів, відповідальних за формування та реалізацію інформаційної політики (підрозділи 1.2, 3.1); використання *формально-юридичного* методу дозволило дослідити зміст та структуру правових норм, що регулюють суспільні відносини у сфері адміністративно-правового статусу МІП України (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 3.2); за допомогою *історико-правового* методу досліджувалося становлення системи органів у сфері державної інформаційної політики (підрозділ 2.1), за допомогою *соціологічного* методу було здійснено авторське соціологічне опитування (Додаток А до дисертації).

В ході дослідження було проаналізовано праці науковців в галузі права, державного управління, що стосуються концептуальних та практичних аспектів реалізації адміністративної компетенції МІП України.

Крім того, в дослідженні були використані висновки загальної теорії держави і права, основні положення наук адміністративного, інформаційного, конституційного права, теорії державного управління в частині, що стосуються аспектів досліджуваної проблеми.

Нормативним підґрунтям роботи є міжнародно-правові акти у сфері інформаційної політики, Конституція України, адміністративне та інформаційне законодавство України.

Емпіричну базу дослідження становлять наукові праці в галузі конституційного, інформаційного, адміністративного, міжнародного права,

експертні висновки на проекти законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, МІП України у сфері формування та реалізації інформаційно-правової політики, листування центральних органів виконавчої влади з цих питань, матеріали преси та інтернет-ресурси.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що дисертація є першим комплексним дослідженням адміністративно-правового статусу МІП України як нового утворення в системі суб'єктів формування та реалізації інформаційної політики держави. У результаті дослідження, було сформовано низку висновків та запропоновано рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства, зокрема:

вперше:

– визначено зміст адміністративно-правового статусу МІП України, який відображає його правову сутність, визначає місце в системі центральних органів виконавчої влади та складається з: адміністративної правосуб'єктності як органу виконавчої влади; основоположних завдань, як суб'єкта інформаційної політики; адміністративної компетенції, яка складається з його функцій та повноважень; внутрішньої організації МІП України, вираженої через його структуру; аспектів адміністративної відповідальності у сфері інформаційно-правової політики держави;

– визначено та сформовано мінімальний перелік повноважень, які функціонально забезпечують реалізацію завдань, покладених на Міністерство інформаційної політики України, як головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах інформаційного суверенітету України, державного іномовлення та інформаційної безпеки; визначено повноваження, які необхідно делегувати міністерству на період дії різних правових режимів (надзвичайного стану, війни тощо) з метою забезпечення реалізації його повноважень в інтересах національної безпеки при певних обмеженнях конституційних прав громадян на інформацію;

удосконалено:

– наукові положення щодо сутності інформаційно-правової політики через аналіз ключових наукових категорій «інформація», «політика» і «право» у їх взаємозв'язку, який означає, що політика та інформація є взаємозалежними явищами та такими, що впливають одне на одного, а право слугує регулюючим об'єднуючим чинником приведення цієї системи до збалансованості, прозорості та прогнозованості з метою захисту демократичних цінностей інформаційного суспільства різними правовими засобами;

– систематизацію нормативно-правових актів, що регулюють сферу інформаційної політики, на відміну від раніше застосованих критеріїв класифікації, запропоновано критерій віднесення їх до документів стратегічного та тактичного рівня, перші з яких є інструментом формування інформаційної політики, в той час як документи тактичного рівня спрямовані на її реалізацію;

– наукові положення щодо юридичної природи МІП України, як суб'єкта публічного управління у сфері державної інформаційної політики, який реалізує свою компетенцію шляхом закріплення повноважень стосовно здійснення інформаційно-правової політики, з метою впровадження демократичних цінностей

інформаційного суспільства, а також актуалізації правових понять, виявлення точок вразливості, розробки синхронних і адекватних протидій інформаційній агресії, деструктивній пропаганді та маніпуляціям.

– адміністративне законодавство, шляхом внесення доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення статтею 185-14 «Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах інформаційного суверенітету України, державного іномовлення та інформаційної безпеки», з метою посилення ефективності, компетентності і незалежності посадових осіб МПП України, а також для розвитку європейських принципів відкритості і прозорості в діяльності центральних органів виконавчої влади;

отримали подальшого розвитку:

– наукові положення щодо поняття адміністративно-правового статусу МПП України, як правовизначальної категорії, що полягає у сукупності завдань, прав, обов'язків та інших правових елементів, які розкривають аспекти діяльності та засади функціонування міністерства як юридичної особи публічного права та реалізуються з метою задоволення публічного інтересу держави, забезпечення інформаційної безпеки в суспільстві та захисту інформаційних прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб;

– наукові положення щодо структури адміністративної компетенції МПП України, яка розкривається через загальну компетенцію як центрального органу виконавчої влади та спеціальну адміністративну компетенцію МПП України, складається з функцій і адміністративних повноважень, які включають взаємодоповнюючі адміністративні права та обов'язки, спрямовані на виконання міністерством завдань щодо реалізації інформаційної політики;

– наукові положення стосовно запозичення досвіду іноземних країн щодо функціонування суб'єктів формування та реалізації інформаційної політики, на основі чого виявлено, що в європейських країнах вони успішно функціонують та прозоро здійснюють власні функції та повноваження, в інших державах – аналогічні міністерства проводять більш жорстку політику в інформаційній сфері, тобто подібні публічні інституції є ефективними у сфері формування та реалізації інформаційної політики, яка залежить від стратегічних напрямків і пріоритетів національної політики кожної конкретної держави.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що матеріали дослідження впроваджені та можуть бути використані у:

– *науково-дослідній сфері* – як основа для подальшого теоретико-методологічного обґрунтування актуальних питань інформаційного права (Акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *правотворчій сфері* – запропоновані рекомендації можуть бути використані при здійсненні розробки проектів законів України та інших нормативно-правових актів з метою формування та вдосконалення законодавства, що регулює адміністративно-правовий статус МПП України (Додаток Б до дисертації);

– *правозастосовній діяльності* – запропоновані рекомендації використовуються під час розробки проектів нормативно-правових актів з питань,

що відносяться до компетенції МПІ України (Довідка Міністерства інформаційної політики України);

– *навчальному процесі* – матеріали дисертації використані під час підготовки навчальних посібників і курсу лекцій з дисципліни «Актуальні проблеми інформаційного права». Положення дисертації використовуються під час читання лекцій в Науково-дослідному інституті публічного права (Акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *правовиховній сфері* – положення і висновки дисертації можуть бути використані в заходах щодо підвищення інформаційно-правової культури та правосвідомості майбутніх військових фахівців за спеціалізацією «Правоохоронна діяльність в ЗСУ», «Військова журналістика», «Міжнародні відносини», «Міжнародна інформація» (Довідка Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка).

Апробація результатів дисертації. Основні положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднювалися та обговорювалися на шести міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах – зокрема таких, як: Міжнародна науково-практична конференція «Україна – невід’ємна складова сталого розвитку Євroatлантичного співтовариства» (м. Херсон, 18 листопада 2014 р.); X Міжнародна науково-практична конференція «Військова освіта і наука: сьогоднішня та майбутня» (м. Київ, 21 листопада 2014 р.); Всеукраїнський круглий стіл «Юридична освіта: сучасні проблеми та європейські перспективи» (м. Херсон, 16 квітня 2015 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених, ад’юнктів, слухачів, курсантів і студентів «Молодіжна військова наука у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (м. Київ, 24 квітня 2015 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання розвитку сучасної юридичної науки» (м. Херсон, 07 жовтня 2016 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених, ад’юнктів, слухачів, курсантів і студентів «Молодіжна військова наука у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (м. Київ, 28 квітня 2017 р.).

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять 8 підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Повний обсяг дисертації складає 227 сторінок. Робота містить список використаних джерел із 251 найменування на 25 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, висвітлено наукову новизну та практичне значення отриманих результатів.

Розділ 1 «Теоретико-правові засади інформаційно-правової політики України» містить три підрозділи, в яких визначено адміністративно-правові чинники загальнонаукових, соціальних та правових основ формування інформаційно-правової політики України.

У підрозділі 1.1 *«Інформаційно-правова політика України як об'єкт адміністративно-правового регулювання»* розкрито сутність та з'ясовано юридичну природу інформаційно-правової політики України як об'єкта адміністративно-правового регулювання.

Інформаційно-правову політику визначено як діяльність суб'єктів усіх рівнів політичного процесу, спрямовану на правовий супровід життєво важливих реформ, забезпечення стабільності та правопорядку, шляхом застосування основних положень інформаційної культури у процесі розбудови інформаційного суспільства.

Акцентується увага, що на етапі становлення інформаційного суспільства в Україні актуалізуються сучасні інформаційні тренди (від англ. *trend* – тенденція), які в свою чергу визначають зміст інформаційно-правової політики держави. Доведено, що зміст інформаційно-правової політики не є стабільним, а змінюється відповідно до інформаційних викликів та загроз; цілей, задекларованих у стратегічних документах України та вимог Європейської спільноти; внутрішньої та зовнішньої політики держави та інших чинників.

Сформульовано мету інформаційно-правової політики, яка полягає у вирішенні ключових завдань правової політики держави шляхом впровадження інформаційних технологій в діяльність державних органів, підвищення інформаційної культури та формування глобального інформаційного світогляду в аспекті розвитку концепції інформаційного суспільства.

Доведено, що вирішення ключових завдань інформаційно-правової політики сприятиме утвердженню у суспільстві якісно-нової моделі інформаційної взаємодії. Такими завданнями відповідно до Доктрини інформаційної безпеки є: правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки; забезпечення захисту і розвитку інформаційного простору України, захист конституційного права громадян на інформацію; забезпечення відкритості та прозорості держави перед громадянами; формування позитивного міжнародного іміджу України.

У підрозділі 1.2 *«Нормативно-правове забезпечення формування та реалізації інформаційної політики України»* з'ясовано особливості законодавчого закріплення формування та реалізації інформаційної політики в Україні.

Наголошується на багатоаспектності поняття «нормативно-правове забезпечення інформаційної політики», тобто на розумінні його: в якості нормативного регулювання інформаційної політики; з точки зору використання права як засобу управління у сфері інформаційної політики; як процесу, який спрямований на удосконалення існуючих та створення нових норм

адміністративного права, необхідних для формування та реалізації інформаційної політики.

Виявлені основні проблеми нормативно-правового забезпечення формування і реалізації інформаційної політики, серед яких: низька законодавча техніка та відсутність належних гарантій реалізації нормативно-правових актів, тобто законодавство інформаційної сфери відрізняється ситуативністю, безсистемністю, часто носить декларативний характер і не підкріплене фінансовим та організаційно-технічним забезпеченням. Перелічені негативні явища призводять до того, що більшість таких норм є декларативними, тобто реально вони не впливатимуть на процеси формування та реалізації інформаційної політики, а лише переобтяжуватимуть і без того значний масив нормативно-правових актів.

Надано авторське визначення нормативно-правового забезпечення інформаційної політики, з огляду на застосування критеріїв класифікації нормативно-правових актів у сфері інформаційної політики, як вид правового регулювання інформаційної політики, який шляхом прийняття документів стратегічного планування та документів тактичного рівня спрямований на забезпечення формування та реалізацію інформаційної політики України.

Доведено, що прийняття нормативно-правових актів стратегічного планування є раціональним для вироблення дієвої інформаційної політики, що в підсумку має на меті сформулювати ключові засади цієї політики. В той час як нормативно-правові акти тактичного рівня повинні забезпечувати реалізацію стратегічних засад за допомогою дієвих механізмів реалізації та у перспективі досягати цілей, які в них задекларовані.

У підрозділі 1.3 «Інформаційно-правова політика України в сучасних умовах» виявлені і проаналізовані особливості інформаційно-правової політики, як політики впровадження демократичних цінностей інформаційного суспільства та політики протидії в умовах інформаційної агресії.

Визначено, що в умовах інформаційної агресії, інформаційний простір є театром ведення військових дій та інструментом проведення національної політики. З огляду на це, основними особливостями інформаційно-правової політики в сучасних умовах є: переорієнтація її в політику протидії сучасним інформаційним викликам та маніпуляціям; формування та реалізація інформаційно-правової політики за участю суб'єктів усіх рівнів політичного управління; здійснення такої політики за визначеними напрямками.

Розкрито основні напрямки формування і реалізації інформаційної політики, а саме: прийняття на сучасному етапі політичного управління документів стратегічного планування, пов'язаних із питаннями безпеки та впровадженням новітніх інформаційних технологій; підвищення іміджу держави та офіційної комунікації, оскільки в тому числі і завдяки правовому забезпеченню відбувається розвиток культурної та цифрової дипломатії, популяризація національної культури та ідентичності, впровадження технологій електронного врядування, взаємодія органів державної влади із засобами масової інформації, залучення громадських інституцій до прийняття рішень тощо; забезпечення гуманітарних складових інформаційної сфери, зокрема бібліотечної, архівної, книговидавничої справи,

суспільного мовлення; розвиток медіа-грамотності та інформаційної культури населення.

Доведено, що інформаційно-правова політика повинна забезпечуватись не лише зусиллями владних інституцій, а і завдяки науковцям, юристам-практикам, а також організаціям громадянського суспільства, громадянам, що розкриває взаємозв'язок демократичного суспільства і громадськості в їх залученості до політичних процесів, прийняття управлінських рішень та пропагування цінностей інформаційної культури.

Розділ 2 «Адміністративно-правовий статус Міністерства інформаційної політики України як суб'єкта інформаційно-правової політики» містить три підрозділи, в яких розкрито адміністративно-правові аспекти правового становища МІП України.

У підрозділі 2.1 «Міністерство інформаційної політики України в системі суб'єктів формування та реалізації інформаційно-правової політики» виявлено передумови створення МІП України та його місце в системі суб'єктів інформаційної політики України.

В сучасних умовах, МІП України як новостворений суб'єкт із специфічними повноваженнями, покликаний провадити злагоджену і потужну інформаційно-правову політику, до якої мають бути залучені не лише державні органи, а й інституції громадянського суспільства, що є активними учасниками суспільно-політичних процесів.

Проаналізовано історичні, організаційно-правові та фактичні передумови створення МІП України, як установи з особливим адміністративно-правовим статусом, специфічними повноваженнями та політичною вагою.

Здійснено порівняльний аналіз правового статусу державних установ – суб'єктів інформаційної політики та медіа в Україні з метою виявлення ролі та місця МІП України в системі суб'єктів державної інформаційної політики та акцентовано увагу на необхідності узгодженості в діяльності всіх інституційних підсистем через встановлення оптимальних комунікацій (зв'язків) між ними.

У підрозділі 2.2 «Структурно-організаційні елементи адміністративно-правового статусу Міністерства інформаційної політики України» визначено поняття, зміст та структуру адміністративно-правового статусу аналізованого міністерства через сукупність взаємодоповнюючих елементів.

Виявлено, що для МІП України основоположною, правовизначальною особливістю є саме адміністративно-правовий статус, оскільки МІП України відноситься до центральних органів виконавчої влади і більшість питань, пов'язаних із субординацією, підпорядкуванням чи підвладністю, є сферою дії норм адміністративного права.

Аргументовано, що для концептуалізації поняття «адміністративно-правовий статус МІП України» визначальними є елементи: соціальне призначення через відповідні завдання; компетенція, що складається з функцій і повноважень та реалізується в адміністративних актах та юридично-значимих (адміністративних) діях; порядок визначення загальної та адміністративно-правової правосуб'єктності; внутрішня організація (організаційно-ієрархічна структура); адміністративні

процедури та юридична природа адміністративної відповідальності в аналізованій сфері.

Особлива увага приділена адміністративно-правим аспектам правосуб'єктності як фундаменту адміністративно-правового статусу МПП України. Підкреслюється, що МПП України є юридичною особою публічного права, входить до системи центральних органів виконавчої влади, тобто набуває правосуб'єктності через встановлену адміністративну процедуру, з обов'язковим призначенням Міністра, як керівника Міністерства, що пов'язано із безпосередньою реалізацією завдань та повноважень у відповідності до конституційних норм формування Кабінету Міністрів України та уточнення їх на основі норм адміністративного права.

Визначено, що основні завдання МПП України складаються з трьох елементів: завдань як центрального органу виконавчої влади; безпосередніх завдань як спеціалізованого органу; додаткових завдань, що виражені через діяльність консультативно-дорадчих органів.

Розглянуто внутрішню організацію МПП України, яка розкрита через структуру міністерства як центрального органу виконавчої влади, з особливим складом.

Доведено, що адміністративна відповідальність МПП України як складова його адміністративно-правового статусу законодавчо не закріплена. Акцентується увага, що адміністративна відповідальність як складова адміністративно-правового статусу повинна співвідноситись з елементами політичної відповідальності та може бути застосована лише до посадових осіб МПП України, які відповідальні за окремий напрямок політики міністерства та здійснили правопорушення під час реалізації адміністративних владних повноважень.

У підрозділі 2.3 «Адміністративна компетенція Міністерства інформаційної політики України» висвітлено адміністративно-правові аспекти змісту, функцій та повноважень МПП України в аспекті проведення інформаційно-правової політики.

Адміністративна компетенція МПП України визначається сукупністю його функцій і повноважень, передбачених нормами адміністративного законодавства, які спрямовані на вирішення конкретних завдань щодо формування і реалізації державної інформаційної політики, зокрема і інформаційно-правової політики.

Визначено, що функції МПП України – це комплекс різноспрямованих напрямків діяльності органу та його структурних підрозділів, що направлені на реалізацію завдань, які поставлені перед ним під час здійснення публічно-правової діяльності. Доведено, що функції МПП України визначають головний напрям його діяльності, шлях до досягнення поставленої мети і поділяються на: публічно-представницькі; прогностично-планувальні; забезпечувальні; координаційно-субординаційні; економічні; організаційні; інформаційні.

Проаналізовано повноваження МПП України щодо здійснення інформаційно-правової політики, до яких віднесено: розробку проектів законів; підготовку висновків і пропозицій щодо проектів законів, які подаються на розгляд іншими суб'єктами права; підготовку зауважень і пропозицій до прийнятих законів, що надійшли на підпис Президентові України; нормативно-правове регулювання у сфері забезпечення інформаційного суверенітету України. Встановлено, що

повноваження МІП України залежать від напрямків реалізації і поділяються на: дозвільні; організаційно-розпорядчі; контрольно-наглядові; нормотворчі; акредитаційно-атестаційні; кадрові; міжнародного співробітництва.

Акцентовано увагу, що у МІП України відповідно до його організаційної структури створено юридичний сектор, який безпосередньо відповідає за проведення інформаційно-правової політики та реалізує свої повноваження за визначеною адміністративною процедурою.

Розділ 3 «Шляхи вдосконалення адміністративно-правового статусу та організація діяльності Міністерства інформаційної політики України» складається з двох підрозділів, у яких на основі авторських напрацювань та зарубіжного досвіду визначаються пропозиції щодо удосконалення законодавчого врегулювання адміністративно-правового статусу МІП України.

У підрозділі 3.1 «Зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання інформаційної політики» проаналізовано зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання інформаційної політики та досвід функціонування іноземних суб'єктів формування та реалізації інформаційної політики.

Враховуючи зарубіжний досвід, запропоновано пропагувати та розвивати соціальну комунікативну інформаційно-правову політику, за якої державні інституції, організації громадянського суспільства, окремі громадяни не лише матимуть доступ до інформаційних ресурсів, але й відповідним чином братимуть участь у формуванні та реалізації інформаційно-правової політики, зокрема, шляхом моніторингу, обговорення та внесення власних пропозицій у вирішенні нагальних проблем.

Вивчено досвід діяльності міністерств «м'якої сили» в зарубіжних країнах щодо реалізації інформаційної політики держави, зокрема, в умовах воєнних конфліктів, на підставі чого зроблено висновок, що контроль над інформаційною сферою в умовах інформаційної агресії лишається надважливим і виправданим, при цьому органи, які забезпечують інформаційну політику знаходяться у тісній взаємодії з силовими відомствами країни (Ізраїль). Проаналізовано досвід Республіки Білорусь, в якій проходять активні процеси інформатизації суспільства, створюються програми електронного уряду, обліку та контролю інформації. Виявлено, що Міністерство інформації Республіки Білорусь здійснює жорсткий нагляд за інформацією, яка виходить в ефір, проводить ліцензування засобів масової інформації та акредитацію журналістів, що містить ознаки цензури. В умовах негативних інформаційних зовнішніх впливів або в умовах правових режимів війни або надзвичайного стану доцільність запровадження цензури в інформаційному полі не викликає сумнівів, але в період мирного часу наявність цензури в інформаційному полі держави свідчить про недемократичний напрям розвитку суспільства.

Проаналізований досвід інформаційної політики Франції та Федеративної Республіки Німеччина, свідчить про спрямування політики на інтегрування до глобального інформаційного простору. Державним регулюванням інформаційної політики в Японії займається Міністерство внутрішніх справ та комунікації, що

розробляє стратегічні напрямки розвитку країни та базується на інформаційно-комунікаційних технологіях.

У підрозділі 3.2 «Вдосконалення адміністративно-правового статусу та організації діяльності Міністерства інформаційної політики України» на основі сформованої авторської позиції з використанням зарубіжного досвіду сформовано зміни і доповнення до діючого законодавства щодо удосконалення адміністративно-правового статусу МІП України.

Автор підкреслює, що з метою удосконалення інституту адміністративної відповідальності у сфері діяльності МІП України, необхідно внести зміни та доповнення до КУпАП шляхом доповнення його ст. 185-14 «Невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах інформаційного суверенітету України, державного іномовлення та інформаційної безпеки», визначивши адміністративним складом правопорушення бездіяльність стосовно ненадання інформації на запит посадових осіб МІП України або діяння у вигляді надання завідомо недостовірної інформації, або/та порушення встановлених законом строків її надання.

Для уникнення дублювання компетенційних засад слід максимально інтегрувати специфічні повноваження у сфері формування та реалізації державної інформаційної політики, які розпорочені між декількома публічними установами і закріпити їх як статусні повноваження для відповідних суб'єктів реалізації такої політики. З цією метою запропоновано об'єднати повноваження основних суб'єктів у сфері реалізації інформаційної політики держави та передати основну частину повноважень Державного комітету телебачення і радіомовлення України МІП України.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дисертаційного дослідження сформульовано ряд висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на удосконалення науково-практичних положень щодо адміністративно-правового статусу МІП України. Основними з них є наступні.

1. Інформаційно-правова політика є об'єктом адміністративно-правового регулювання, оскільки здійснюється суб'єктами, які мають державно-владні повноваження та за допомогою норм адміністративного права забезпечують її формування та реалізацію.

2. Нормативно-правове забезпечення формування і реалізації інформаційної політики виступає як первинний регулятор в системі відносин «політика» – «інформація», є багатоаспектним явищем і спрямоване на подолання правових і нормативних прогалин, що стосуються формування та реалізації інформаційної політики в Україні. Особливості нормативно-правового забезпечення інформаційної політики виражені у тому, що існуючі нормативно-правові акти у цій сфері розмежовані за критерієм віднесення їх до документів стратегічного та тактичного рівня, перші з яких є інструментом формування інформаційної політики, в той час

як документи тактичного рівня спрямовані переважно на реалізацію інформаційної політики.

3. Особливості інформаційно-правової політики України в сучасних умовах полягають у тому, що наша держава – з одного боку є активним суб'єктом політики протидії інформаційній агресії, що загрожує її суверенітету, територіальній цілісності та національній ідентичності, а з іншого – об'єктом постійної інформаційної агресії з боку Російської Федерації, інших держав, що відповідно впливає на потребу в розробці та впровадженні ефективної та послідовної інформаційно-правової політики держави, в тому числі і як дієвого інструменту протидії агресії та інформаційним маніпуляціям.

В епоху глобальної інформаційної активності інформаційно-правова політика України повинна бути направлена на створення всебічних, сприятливих умов для розвитку і впровадження демократичних цінностей інформаційного суспільства, що актуалізує розробку ефективного адміністративно-правового та процедурного інструментарію, розвиток інформаційної інфраструктури та адміністративно-правового статусу суб'єктів інформаційної політики.

4. МІП України в системі суб'єктів формування та реалізації інформаційної політики є особливим, центральним органом виконавчої влади, який знаходиться в безпосередньому підпорядкуванні Кабінету Міністрів України та створений в умовах інформаційної агресії, тобто в умовах порушення інформаційної безпеки країни, що прямо впливає на особливості його завдань та повноважень, які спрямовані на забезпечення належної інформаційної політики держави. Роль МІП України визначено в двох ключових аспектах: як особливого тимчасового органу держави, що забезпечує інформаційну політику протидії в умовах інформаційної агресії; або ж як постійного органу виконавчої влади з відповідним адміністративно-правовим статусом, що формує та реалізує інформаційну політику України, вживає заходів щодо стабільного та систематичного реагування на новітні виклики інформаційного суспільства.

5. Адміністративно-правовий статус МІП України – це правовизначальна категорія, яка полягає у сукупності завдань, прав, обов'язків та інших правових елементів, що розкривають аспекти діяльності та засади функціонування міністерства як юридичної особи публічного права та реалізуються з метою задоволення публічного інтересу держави, забезпечення інформаційної безпеки в суспільстві та захисту інформаційних прав, свобод та законних інтересів осіб. Для концептуалізації поняття «адміністративно-правовий статус МІП України» визначальними є структурні елементи: соціальне призначення, яке виражається в завданнях; компетенція, яка складається з функцій і повноважень та реалізується в актах і діях; порядок формування; внутрішня організація, тобто структурна побудова; порядок роботи, процедурні питання діяльності та відповідальність.

6. Зміст адміністративної компетенції МІП України розкривається через загальну компетенцію як центрального органу виконавчої влади та спеціальну адміністративну компетенцію, складається з функцій і адміністративних повноважень, які включають взаємодоповнюючі адміністративні права та обов'язки, спрямовані на виконання міністерством завдань щодо реалізації інформаційно-

правової політики. Адміністративна компетенція МІП України як центрального органу виконавчої влади реалізується в актах, тобто наказах, які міністерство видає в межах своєї компетенції та діях, що підпорядковуються адміністративно-правовій процедурі, тобто визначеному порядку діяльності структурних підрозділів та посадових осіб міністерства, спрямованого на здійснення владних повноважень щодо формування та реалізації інформаційно-правової політики.

7. Загальноєвропейські стандарти інформаційної політики зводяться до регулювання глобального інформаційного простору, розвитку інформаційного суспільства без кордонів та обмежень і забезпечення загального та вільного доступу всіх і кожного до інформації. Зарубіжні державні структури з подібними МІП України функціями створюються як публічні інституції для належного розвитку інформаційного простору в умовах глобального інформаційного суспільства (Франція, Федеративна Республіка Німеччина, Японія), контролю та підпорядкування інформації інтересам влади (Білорусь), захисту внутрішньої безпеки та суверенітету держави (Ізраїль).

8. Положення МІП потребує доповнення повноваженнями щодо координації діяльності суб'єктів у сфері формування, реалізації інформаційно-правової політики держави, що ускладнено різноманітністю цих суб'єктів як з огляду на підстави їх створення та функціонування, належної їм компетенції, так і особливостей підпорядкування. Для підвищення ефективності правового статусу МІП України пропонується переглянути повноваження Державного комітету телебачення і радіомовлення України з передачею їх частини до міністерства; посилити адміністративну компетенцію міністерства шляхом надання йому права здійснювати контроль та нагляд за дотриманням інформаційного законодавства, а також повноважень щодо накладення адміністративних санкцій; одночасно передбачити адміністративну відповідальність для його посадових осіб за порушення прав та законних інтересів суб'єктів інформаційної діяльності.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Публікації, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Бериславська О. М. Поняття та зміст адміністративно-правового статусу Міністерства інформаційної політики України. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). 2015. № 2. С. 104-109.
2. Бериславська О. М. Теоретико-методологічна ідентифікація поняття «Інформаційно-правова політика». Порівняльно-аналітичне право. 2015. № 3. С. 144-146.
3. Бериславская О. М. Зарубежный опыт правового регулирования информационной политики. Научно-методический журнал «Право и Политика». 2016. № 1. С. 83-88.
4. Бериславська О. М. Удосконалення законодавства у сфері адміністративно-правового статусу Міністерства інформаційної політики. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). 2016. № 1. С. 71-77.
5. Бериславская О. М. Нормативно-правовое обеспечение информационной политики государства. Международный научно-практический журнал «Право и

Закон». 2017. № 1. С. 113-117.

6. Бериславська О. М. Адміністративна відповідальність у сфері інформаційно-правової політики держави. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. № 2. С. 123-128.

7. Бериславська О. М. Особливості інформаційно-правової політики України в умовах «гібридної війни». Прикарпатський юридичний вісник. 2017. № 2. С. 82-87.

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Бериславська О. М. Інформаційно-правова політика України в умовах євроінтеграції. Тези доповідей викладачів, аспірантів та співробітників на науково-практичній конференції «Україна – невід’ємна складова сталого розвитку Євроатлантичного співтовариства», м. Херсон, 18 листопада 2014 року. Херсон: МУБІП, 2014. С.69-73.

9. Бериславська О.М. Інформаційно-правова політика держави як інструмент побудови інформаційного суспільства в Україні. Тези доповідей X Міжнародної науково-практичної конференції «Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє». м. Київ, 21 листопада 2014 р., Київ: ВІКНУ, 2014. С.264-266.

10. Бериславська О.М. Перспективи впровадження спецкурсів у галузі науки «Інформаційне право» до освітніх програм підготовки магістрів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство». Матеріали всеукраїнського круглого столу «Юридична освіта: сучасні проблеми та європейські перспективи», м. Херсон, 16 квітня 2015 р. Херсон: МУБІП, 2015. С. 37-40.

11. Бериславська О.М., Коропатнік І.М. Маніпулятивні технології в сфері інформаційно-правової політики. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, ад’юнктів, слухачів, курсантів і студентів «Молодіжна військова наука у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», м. Київ, 24 квітня 2015 р. Київ: ВІКНУ, 2015. С. 129-130.

12. Інформаційно-пропагандистське забезпечення як напрямок реалізації інформаційної політики у Збройних Силах України. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку сучасної юридичної науки», м. Херсон, 07 жовтня 2016 р. Херсон: МУБІП, 2016. С. 43-45.

13. Бериславська О.М. Напрямки інформаційної політики в умовах гібридної війни. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, ад’юнктів, слухачів, курсантів і студентів «Молодіжна військова наука у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». м. Київ, 28 квітня 2017 р. Київ: ВІКНУ, 2017. С. 117-118.

АНОТАЦІЯ

Бериславська О. М. Адміністративно-правовий статус Міністерства інформаційної політики України. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. – Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Київ, 2017.

В роботі доведено, що інформаційно-правова політика є об'єктом адміністративно-правового регулювання, оскільки здійснюється суб'єктами, які мають державно-владні повноваження та за допомогою норм адміністративного права забезпечують її формування та реалізацію.

Розкрито адміністративно-правовий статус МПП України як правовизначальної категорії, що полягає у сукупності завдань, прав, обов'язків та інших правових елементів, які розкривають аспекти діяльності та засади функціонування міністерства як юридичної особи публічного права та реалізуються з метою задоволення публічного інтересу держави, забезпечення інформаційної безпеки в суспільстві та захисту інформаційних прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

Обґрунтовано, що адміністративна компетенція МПП України як центрального органу виконавчої влади реалізується в актах, тобто наказах, які міністерство видає в межах своєї компетенції та діях, що підпорядковуються адміністративно-правовій процедурі, тобто визначеному порядку діяльності структурних підрозділів та посадових осіб міністерства, спрямованого на здійснення владних повноважень щодо формування та реалізації інформаційно-правової політики.

Проаналізовано досвід зарубіжних країн (Франції, Федеративної Республіки Німеччина, Японії, Ізраїлю, Білорусі) щодо діяльності міністерств «м'якої сили» як в умовах розвитку глобального інформаційного простору, створення інформаційного суспільства без кордонів і обмежень, так і під час конфліктів нового типу (гібридних війн) та системних суспільно-політичних криз.

Запропоновано зміни до законодавства, спрямовані на розробку ефективного адміністративно-правового та процедурного інструментарію, розвиток інформаційної інфраструктури та адміністративно-правового статусу суб'єктів інформаційної політики.

Ключові слова: адміністративна компетенція, адміністративні повноваження, адміністративно-правовий статус, інформаційно-правова політика, Міністерство інформаційної політики, завдання, функції.

АННОТАЦІЯ

Бериславская О. М. Административно-правовой статус Министерства информационной политики Украины. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 – административное право и процесс; финансовое право, информационное право. – Открытый международный университет развития человека «Украина», Киев, 2017.

В работе доказано, что информационно-правовая политика является объектом административно-правового регулирования, поскольку осуществляется субъектами, имеющими государственно-властные полномочия, которые с помощью норм административного права обеспечивают ее формирование и реализацию.

Сформулирована цель информационно-правовой политики, которая заключается в решении ключевых задач правовой политики государства, путем внедрения информационных технологий в деятельность государственных органов,

повышения информационной культуры и формирования глобального информационного мировоззрения в аспекте развития концепции информационного общества, что будет способствовать утверждению в обществе качественно-новой модели информационного взаимодействия.

Обосновано, что нормативно-правовое обеспечение формирования и реализации информационной политики выступает как первичный регулятор в системе отношений «политика» – «информация», является многоаспектным явлением и направлено на преодоление правовых и нормативных пробелов, касающихся формирования и реализации информационной политики в Украине.

Определено, что особенности информационно-правовой политики Украины в современных условиях состоят в том, что наше государство – с одной стороны является активным субъектом политики противодействия информационной агрессии, угрожающей ее суверенитету, территориальной целостности и национальной идентичности, а с другой – объектом информационной агрессии со стороны Российской Федерации, других государств, что соответственно влияет на потребность в разработке и внедрении эффективной и последовательной информационно-правовой политики государства, в том числе и как действенного инструмента противодействия агрессии и информационным манипуляциям.

Раскрыт административно-правовой статус МИП Украины как правоопределяющей категории, которая заключается в совокупности задач, прав, обязанностей и иных правовых элементов, раскрывающих аспекты деятельности и основы функционирования министерства как юридического лица публичного права и реализующихся с целью удовлетворения публичного интереса государства, обеспечения информационной безопасности в обществе и защиты информационных прав, свобод и законных интересов физических и юридических лиц.

Обосновано, что административная компетенция МИП Украины как центрального органа исполнительной власти реализуется в актах, то есть приказах, которые министерство издает в пределах своей компетенции и действиях, которые подчиняются административно-правовой процедуре, то есть определенному порядку деятельности структурных подразделений и должностных лиц министерства, направленному на осуществление властных полномочий по формированию и реализации информационно-правовой политики.

Проанализирован опыт зарубежных стран (Франции, Федеративной Республики Германия, Японии, Израиля, Беларуси) о деятельности министерств «мягкой силы» как в условиях развития глобального информационного пространства, создания информационного общества без границ и ограничений, так и во время конфликтов нового типа (гибридных войн) и системных общественно-политических кризисов.

Учитывая зарубежный опыт, предложено пропагандировать и развивать социальную коммуникативную информационно-правовую политику, при которой государственные институции, организации гражданского общества, отдельные граждане не только будут иметь доступ к информационным ресурсам, но и соответствующим образом принимать участие в формировании и реализации информационно-правовой политики, в частности путем мониторинга, обсуждения и внесения собственных предложений в решение насущных проблем.

Предложены изменения в законодательство, направленные на разработку эффективного административно-правового и процедурного инструментария, развитие информационной инфраструктуры и административно-правового статуса субъектов информационной политики.

Ключевые слова: административная компетенция, административные полномочия, административно-правовой статус, информационно-правовая политика, Министерство информационной политики, задачи, функции.

SUMMARY

Beryslavska O.M. Administrative and legal status of Ministry of Information Policy of Ukraine - *the manuscript.*

The thesis for the degree of candidate of legal sciences, specialty 12.00.07 – administrative law and process; finance law; information law. – Open International University of Human Development “Ukraine”, Kyiv, 2017.

It has been proved that information and legal policy is the object of administrative-legal regulation. It is carried out by subjects that have state power, which, through the norms of administrative law, ensure its formation and implementation.

The administrative and legal status of the Ministry of Information Policy of Ukraine is the right of decisive peculiarity, which consists of a set of tasks, rights, responsibilities, and other legal elements, reveals the aspects of the activity and the principles of functioning of the Ministry as a legal entity of public law. They are implemented in order to meet the public interest of the state, provide information security in the society and protect information rights, freedoms and legitimate interests of individuals and legal entities.

The administrative competence of the Ministry of Information Policy as a central executive authority is implemented in the acts and orders issued by the Ministry within the limits of its competence and actions, which are subject to the administrative procedure. It is determined in order in activity of the structural units and officials of the ministry aimed at the exercise of authority over the formation and implementation of information and legal policy.

The foreign countries experience was analyzed (France, Germany, Japan, Israel, Belarus) on ministries activity with soft power, in particular as in the context of the development of the global information space, the creation of an information society without borders and restrictions, and in the course of new types of conflicts (Hybrid wars) and systemic socio-political crises.

The changes of legislation were proposed aimed at developing effective administrative and legal-procedural tools, development of information infrastructure and administrative and legal status of subjects of information policy.

Key words: administrative competence, administrative powers, administrative-legal status, information and legal policy, Ministry of Information Policy, tasks, functions.